

ภาษีอากร

ตามประมวลรัษฎากร

2558

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร •

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา •

ภาษีเงินได้นิติบุคคล •

ภาษีมูลค่าเพิ่ม •

ภาษีธุรกิจเฉพาะ •

อากรแสตมป์ •

กฎหมายการบัญชี •

ความรู้เสริม : ภาษีการรับมรดก •

กรมสรรพากร
THE REVENUE DEPARTMENT

รวบรวมและเรียบเรียงโดย
ศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ ศิริคุณโชติ
นายกัธร สิริชูตวงศ์
นายอดิศักดิ์ สืบประดิษฐ์
นายภริตน์ เจริญนิษ

แก้ไขเพิ่มเติม ภาษีเงินได้โรงเรียนกวดวิชา, ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล, LTF, RMF, IHQ, ITC, การรับใช้, การขอกินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, ภาษีมูลค่าเพิ่มหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และเสริมภาษีการรับมรดก

สารบัญ

ภาคที่ 1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร	1
1.	ความหมายของภาษีอากร.....	2
2.	วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร.....	2
3.	ลักษณะของภาษีอากรที่ดี.....	3
4.	โครงสร้างของกฎหมายภาษีอากร.....	3
5.	การจำแนกประเภทภาษีอากร.....	5
6.	ประมวลรัษฎากร.....	5
ภาคที่ 2	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	11
1.	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	13
2.	เงินได้พึงประเมินและแหล่งเงินได้.....	15
3.	การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	19
3.1	บุคคลที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	19
3.2	เงินได้ที่ได้รับยกเว้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	20
3.3	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ได้รับยกเว้น.....	41
4.	ประเภทของเงินได้พึงประเมินและการหักค่าใช้จ่าย.....	42
4.1	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1.....	43
4.2	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2.....	43
4.3	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3.....	45
4.4	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4.....	45
4.5	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5.....	47
4.6	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6.....	50
4.7	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7.....	50
4.8	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8.....	50
5.	ค่าลดหย่อน.....	53
5.1	รายการหักลดหย่อนในกรณีทั่วไป.....	53
5.2	การหักลดหย่อนในกรณีสามีภริยา ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้.....	60
5.3	การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้อยู่ใน ประเทศไทย.....	60
5.4	การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตาย.....	60
5.5	การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง.....	60
5.6	การหัก ลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชินติบุคคล.....	60
6.	การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี.....	61

7. การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี.....63
7.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ครึ่งปี.....63 **7.2 เงินได้พึงประเมินที่กำหนดให้เสีย**
ภาษีเงินได้ครึ่งปี.....63 **7.3 การคำนวณภาษีเงินได้ครึ่งปี.....63** **7.4 ตัวอย่าง**
การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปีและสิ้นปี.....65

8. การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....76
8.1 เกณฑ์ของเงินได้พึงประเมินที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ.....76 **8.2 ผู้มีหน้าที่**
รับผิดชอบในการยื่นแบบแสดงรายการ.....76 **8.3 กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดง**
รายการ.....77 **8.4 แบบแสดงรายการที่ใช้.....77** **8.5 สถานที่ยื่นแบบแสดง**
รายการ.....78 **8.6 การชำระภาษี.....79** **8.7 การผ่อนชำระภาษี.....80**

9. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย..... 81
9.1 วัตถุประสงค์.....81 **9.2 ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย.....81** **9.3 วิธีการ**
คำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย และตัวอย่างการคำนวณ.....81 **9.4 หน้าที่ทั่วไปของผู้หัก**
ภาษี ณ ที่จ่าย.....125 **ตัวอย่างการกรอกรายการในบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่**
จ่าย.....127 **9.5 สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษี.....128** **9.6 แบบ**
แสดงรายการที่ใช้.....128 **9.7 ความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่หักภาษี.....134** **9.8 ข้อ**
ผ่อนผันบางประการเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ.....138

10. เงินได้ที่สามารถแยกคำนวณต่างหากจากเงินได้อื่น..... 139

11. การขอขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี..... 142

12. การขอคืนภาษี..... 142

13. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ..... 144
รายชื่อสถานพยาบาล สถานศึกษาและสถานสาธารณกุศลที่ผู้บริจาคมีสิทธิขอหัก
ลดหย่อน..... 145

ภาคที่ 3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล..... 165

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล.....167
1.1 ความหมายพิเศษของ “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” ตามประมวลรัษฎากร.....167
1.2 นิติบุคคลที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้.....168 **1.3 การคำนวณภาษีฐานภาษี.....168**
1.4 รอบระยะเวลาบัญชี.....169

2. การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ.....170
2.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ.....170 **2.2 การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสีย**
ภาษีเงินได้นิติบุคคล.....171 **2.3 เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ทวิ.....176**
2.4 เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ตริ.....188 **2.5 เงินได้ที่ได้รับยกเว้น**

ภาคที่ 4 ภาษีเงินได้นิติบุคคล.....197 **2.6 อัตราภาษีและการคำนวณภาษีเงินได้จากกำไร**
สุทธิ.....221 **2.7 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....253**

3. การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย.....254
3.1 กิจการขนส่งระหว่างประเทศ.....254 **3.2 มูลนิธิหรือสมาคม.....256**

4. การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการส่งเงินได้ที่จ่ายจากหรือใน
ประเทศไทย..... 260
4.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี.....260 **4.2 เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย.....261** **4.3 อัตรา**
ภาษีและการคำนวณภาษี.....262 **4.4 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....263**

5. การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการจำหน่ายกำไรไปต่างประเทศ.....263
5.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี.....263 **5.2 อัตราภาษีและการคำนวณภาษี.....264**
5.3 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....266

6. ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย..... 250
6.1 ตามมาตรา 69 ทวิ.....265 **6.2 ตามมาตรา 69 ตริ.....266** **6.3 ตามมาตรา 3**
เตรส.....266

7. การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีอากร.....267

8. การขอคืนภาษี เบี้ยปรับ เงินเพิ่มและโทษ.....267

ภาคที่ 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม..... 273

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม.....275
1.1 ผู้ประกอบการ.....275 **1.2 ผู้นำเข้า.....278** **1.3 ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่**
เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ.....278

2. การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม.....279
2.1 การขายสินค้า (ที่มีใบการส่งออก) หรือการให้บริการ.....279 **2.2 การนำเข้า**
สินค้า.....284 **2.3 กิจการขนาดย่อม.....284**

3. ความรับผิดในการเสียภาษี.....285
3.1 กรณีขายสินค้า.....285 **3.2 กรณีให้เช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระที่ยังไม่โอน**
กรรมสิทธิ์.....286 **3.3 กรณีตัวแทนขาย.....287** **3.4 กรณีขายส่งออก.....288**
3.5 กรณีให้บริการ.....288 **3.6 กรณีให้บริการที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของ**
บริการที่ทำ.....288 **3.7 กรณีนำเข้าสินค้า.....288** **3.8 กรณีพิเศษ.....288**

4. ฐานภาษี.....291
4.1 ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ.....291 **4.2 ฐานภาษีสำหรับการ**
ส่งออกสินค้า.....297 **4.3 ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ.....298**

4.4 ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า.....298 4.5 กรณีขายยาสูบและผลิตภัณฑ์น้ำมันตาม
ที่กฎหมายกำหนด.....298 4.6 ฐานภาษีกรณีพิเศษ.....298

5. อัตราภาษี.....299

5.1 อัตราภาษีปกติร้อยละ 7.....299 5.2 อัตราภาษีร้อยละ 0.....299

6. การคำนวณภาษี.....300

6.1 กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน.....301 6.2 ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่
เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0.....314

7. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....315

7.1 ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....315 7.2 ผู้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่ม.....316 7.3 กำหนดเวลาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....316 7.4 หน่วย
งานหรือสถานที่รับจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....317 7.5 แบบคำขอจดทะเบียนภาษี
มูลค่าเพิ่ม.....318 7.6 เอกสารที่ต้องนำไปแสดงเพื่อการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....318
7.7 ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม.....319 7.8 การแจ้งเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงสถานประกอบ
การหรือกิจการ.....319

8. การจัดทำใบกำกับภาษี.....319

8.1 ใบกำกับภาษี.....319 8.2 ผู้มีหน้าที่ออกไปกำกับภาษี.....320 8.3 ข้อห้าม
ในการออกไปกำกับภาษี.....321 8.4 รูปแบบของใบกำกับภาษี.....321 8.5 การ
จัดทำใบกำกับภาษี.....325 8.6 การยกเลิกใบกำกับภาษีฉบับเดิมแล้วออก ฉบับ
ใหม่.....329 8.7 การออกใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้.....330 8.8 วิธีการออกใบแทน
ใบกำกับภาษีใบแทนใบเพิ่มหนี้และใบแทนใบลดหนี้.....333 8.9 การเก็บรักษา.....333

9. การจัดทำรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม.....333

9.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม.....333 9.2 รายงานภาษีขาย.....334
9.3 รายงานภาษีซื้อ.....335 9.4 รายงานสินค้าและวัตถุดิบ.....335 9.5 การลง
รายการในรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ รายงานสินค้าและวัตถุดิบ.....336 9.6 การ
จัดเก็บและการรักษาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม.....338

10. การยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.....338

10.1 ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.....338 10.2 ประเภทของ
แบบแสดงรายการและแบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.....338 10.3 กำหนดเวลาในการยื่น
แบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.....339 10.4 สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการ
และนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.....339

11. การคืนภาษี.....340

12. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ.....341

ภาคที่ 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ.....349

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ.....350

2. การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ.....354

3. ฐานภาษีและอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ.....360

4. การจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ.....362

5. การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี.....363

6. เอกสารหลักฐานและบัญชีที่ต้องจัดทำ.....364

7. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ.....364

ภาคที่ 6 อากรแสตมป์.....367

1. ตราสารที่ต้องเสียอากรแสตมป์.....368
บัญชีอัตราอากรแสตมป์.....341

2. ผู้มีหน้าที่เสียอากรแสตมป์.....375

3. การยกเว้นอากร.....375

4. วิธีการเสียอากร.....379

5. บทบังคับโทษ.....380

ภาคที่ 7 กฎหมายการบัญชี.....383

1. หลักการของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543.....384

2. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543.....385

3. ข้อสังเกตบางประการ.....389

4. การตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร.....393

4.1 ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี.....393 4.2 มาตรฐานการตรวจสอบและรับรอง
บัญชี.....393 4.3 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร.....394

ความรู้เสริม : ภาษีการรับมรดก.....397

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีการรับมรดกและขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมาย.....398

2. การคำนวณภาษีการรับมรดก.....399

3. การยื่นแบบการชำระภาษีเบี่ยปรับและเงินเพิ่ม.....400

4. การอุทธรณ์.....401

5. ความผิดและโทษ.....401

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558.....402

สารบัญแบบและตาราง

• แบบแจ้งข้อความของกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้จัดการ (แบบ ภ.ง.ด. 50).....	269
• แบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน (ล.ย.01).....	86
• แบบรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี.....	382
• แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 1.....164, ภ.ง.ด. 53.....272, ภ.ง.ด. 54.....272	
• แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (สรุป).....	158
ภ.ง.ด. 90.....159, ภ.ง.ด. 91.....160, ภ.ง.ด. 94.....161, ใบแนบ ภ.ง.ด. 90 และ ภ.ง.ด. 91.....162	
• แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (สรุป).....	268
ภ.ง.ด. 50.....270, ภ.ง.ด. 51.....271, ภ.ง.ด. 52.....271	
• แบบพิมพ์ภาษีมูลค่าเพิ่ม (สรุป).....	343
ภ.พ. 30.....344, ภ.พ. 30.2.....344, ภ.พ. 30.3.....344, รายงานสินค้าและวัตถุดิบ..... 344, รายงานจ่ายอะไหล่โดยไม่คิดมูลค่า (สำหรับสินค้าที่มีประกัน).....345, รายงานภาษี ขาย รายงานภาษีซื้อ.....345, รายละเอียดสินค้าคงเหลือ.....345, รายงานภาษีขาย-รายงาน ภาษีซื้อ กรณีเฉพาะ.....346, ตัวอย่างใบกำกับภาษีมูลค่าเพิ่มแบบต่าง ๆ.....347, ตัวอย่าง ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ออกโดยเครื่อง ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ และใบแทนใบกำกับภาษี.....348	
• แบบพิมพ์ภาษีธุรกิจเฉพาะ (สรุป).....	366
ภ.ศ. 40 และใบแนบ.....366	
• แบบหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย.....	164
• แบบหนังสือรับรองการหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา (ล.ย.03).....	162
• แบบหนังสือรับรองการหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพ (ล.ย.04) และ (ล.ย.04-1).....	163
• แบบบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งภาษี.....	128
• ตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส.....	130
• ตารางค่าลดหย่อน ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 ถึงปัจจุบัน.....	ปกหน้าด้านใน
• ตารางคำนวณค่าแห่งอาคารหรือโรงเรือนที่เจ้าของที่ดินได้รับ.....	48
• ตารางแบบแสดงรายการที่ใช้ยื่นและกำหนดเวลายื่น ภ.ง.ด. 90, 91, 93 และ 94.....	77
• ตารางแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย.....	129
• ตารางวิธีการจัดทำใบกำกับภาษีและข้อเปรียบเทียบรายการในใบกำกับภาษี.....	342
• ตารางแบบเสียอากรแสตมป์ (สรุป).....	381
• ตารางแสดงอัตราการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาสำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8.....	52
• ตารางแสดงอัตราการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน.....	176
• ตารางอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 ถึงปัจจุบัน.....	ปกหลัง
• ตารางอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 ถึงปัจจุบัน.....	ปกหลังด้านใน